

RAMON TRIAS FARGAS

Aquest número de QUADERN havia de parlar del Mil·lenari de Catalunya, del nostre orgull de poble que no ha sorgit de la darrera pluja, amb l'orgull de subsistir malgrat que la vida no ens ha tractat prou bé, que les adversitats ens han colpejat massa sovint, que els déus han estat sovint ben esquerps envers nosaltres. Volíem parlar exclusivament dels mil anys de la nostra història i del miracle de la nostra supervivència; però quan fem balanç sabem prou bé que en un país no és sols camps i muntanyes i rius, ans és també, sobretot, l'esforç dels homes que durant mil anys han maldat per donar-li forma, per donar-li consistència: el pagès llaurant la terra i fecundant-la, l'artesà amb la preocupació de l'obra ben feta, els homes de dret procurant fer lleis justes perquè el país s'articuli en formes humanes i prosperi, el metge al capçal de llit del malalt, el sacerdot mantenint la fe i l'esperança, la monja a l'hospital aportant la caritat: tot això articula un poble i segons com s'obri el fa gran o el fa esquifit. Per això guardem la memòria d'homes que han treballat, han lluitat i han sofert perquè el país anés endavant. Però, més enllà de la història, quan en la vida d'avui, tenim homes que treballen, lluiten i sofreixen pel progrés de Catalunya, sembla que haguem d'esperar que passin a la història per donar-nos compte de llur obra i de llur vida. Aquests homes que hem tractat, amb els quals ens hem partit el pa i la sal, amb els quals hem compartit projectes i esperances, sense adonar-nos prou bé del que representaven per a la història del país.

Per això, rompent el projecte inicial que aquest número de QUADERN no parlés més que del Mil·lenari, hem de parlar d'un home que, quan aquestes pàgines ja estaven a punt de sortir, ens ha deixat per sempre, d'una manera inesperada. Hem de parlar de Ramon Trias Fargas, mort en acte de servei, al servei de Catalunya, en un dia de cel molt blau i davant del nostre mar més blau que mai; explicant formes possibles de solucions als problemes del nostre país, amb aquell seu sentit que la política hauria de ser pedagogia i no pas lluita estèril entre posicions diverses i totes necessàries. Ramon Trias Fargas, home fidel al seu liberalisme congènit, en un país on es fan en política tantes giragonses, ens deixa el missatge de civilitat, d'humanisme i sobretot de fidelitat als seus grans ideals: Catalunya, la llibertat, la civilitat. Ara que ens ha deixat, tothom es desfarà en elogis a l'home, l'escriptor, l'economista, el polític, el governant: el millor elogi que podem fer a la seva memòria, és procurar seguir, en la mesura de les nostres possibilitats, el seu guiatge, el seu mestratge: que en la nostra actuació siguem cada dia més humans, millors defensors de la llibertat, més apassionadament, enamorats de Catalunya.